

Sajtóközlemény
Budapest, 2025. 09. 09.

Felfelé hulló eső, elektromos papucsállatka és xenobotok
– *More Than Human* címen nyílt meg a Light Art Museum negyedik kiállítása

Szeptembertől látogatható a LAM legújabb nemzetközi válogatása. A közel 40 műalkotást bemutató tárlaton világhírű művészek látványos installációi, vetítései és immerzív alkotásai kapnak helyet. A kiállítás olyan területekre vezet el bennünket, amelyek elgondolkodtatnak, és az emberközpontú világszemléletünket felülírva nyújthatnak inspiráló alternatív elképzeléseket az evolúció kezdetétől a jövővel kapcsolatos felvetésekig, a molekuláris szinttől a bolygóközi méretekig.

A *More Than Human* fókuszában, a korábbi évek gyakorlatához hasonlóan, a művészet és a tudomány metszéspontjában születő munkák állnak. Olyan művek, amelyek lélegzetelállító látványt nyújtanak, háttérükben tudományos kutatások sora áll, megvalósításukhoz pedig gyakran a legfrissebb technológiai megoldásokat használják. A kiállított művek a világ és a létezés értelmét a szokásos emberi gondolkodást meghaladó módon, annál jóval nyitottabban és sokrétűbben kutatják.

A kiállított művek újfajta érzékenységgel tekintenek a korábban figyelmen kívül hagyott vagy alulértékelt életformákra. Segítségükkel felfedezhetjük az emberek, növények, állatok, gombák, sőt a geológiai folyamatok közötti bonyolult kapcsolatokat. Olyan új összefüggéseket is felfedezhetünk, amelyek túlmutatnak a biológia hagyományos határain, és magukban foglalják a mesterséges intelligenciát és a ember alkotta entitásokat is.

A biotechnológiai kutatásoknak, a neurotechnológiának vagy a lágy robotikának köszönhetően az élet laboratóriumban megkonstruálható technológiai kérdéssé vált. A mindent átszövő komplex technikai rendszerek hatással vannak testünkre, viselkedésünkre, érzelmeinkre, és arra, hogy milyen módon lépünk interakcióba a környezetünkkel. Több mű hibrid együttműködéseket képzel el élőlények és mesterséges entitások között, ezzel is egyértelművé téve, hogy ki kell bővítenünk az „élet” definícióját.

„Kivételesen büszke vagyok arra, hogy negyedik kiállításunk nem csupán rendkívül friss és látványos, de témafelvetésében, méretében, sőt a bemutatott művészek névsorát tekintve is megállná a helyét a világ bármely művészeti csúcsintézményében.”

Vida Szabolcs, a LAM művészeti igazgatója

A kiállításon a látogatók több világhírű művész alkotásával találkozhatnak. **Ólafur Eliasson** színes üvegkorongokból álló installációja például magát az észlelés folyamatát alakítja át, felfedve, hogy a valóság megértése hogyan változik a mozgás és az érzéki tapasztalat révén. A többek között az építészetből, űrkutatásból, a tudományos-fantasztikus irodalomból, a biológiából és a geometriából is ihletet merítő **Tomás Saraceno** lézersugárral pásztázza munkájában a bonyolult pókhálórendszer rejtett architektúráját, és ezeket a törekeny, mégis ellenálló struktúrákat a fenntartható együttélés modelljeként értelmezi. Az immerzív vetítés történetének meghatározó alakjai is bekerültek a bemutatott anyagba. **Anthony McCall** egyik klasszikus korai munkája mellett **Otto Piene** 1966-ban készült installációja is látható, amellyel felszámolta a hagyományos vetítési formák kereteit.

„Ez az új kiállítás világszínvonalú művészek alkotásain keresztül tárja fel a fény és a technológia mediális lehetőségeit, amelyek segíthetnek az emberi és nem emberi élet közötti határok újraértelmezésében, egyúttal a magyar közönség számára is hozzáférhetővé teszik azokat a kortárs művészeti és tudományos diskurzusokat, amelyek az ökológiai válság és a mesterséges intelligencia korában alapvetően átformálják gondolkodásunkat civilizációnk jövőjéről.”

Szalai Borbála, a kiállítás társkurátora

A több mint 2000 négyzetméteres tárlaton végigsétálva új szemszögből csodálkozhatunk rá arra a komplex ökoszisztémára, amelynek mindannyian részei vagyunk, és mindez arra sarkallhat, hogy igyekezzünk megtalálni a mindenki számára egyenlő esélyeket teremtő egyensúlyi állapotot. **Andrea Shin Ling** – a 2025. évi Velencei Építészeti Biennálén hatalmas sikerrel debütált – installációjában az Ősi cianobaktériumokkal, a Föld oxigénjét évmilliárdokkal ezelőtt létrehozó organizmusokkal működik együtt olyan struktúrák építésében, amelyek aktívan vesznek részt az üvegházhatás leküzdésében. **Jennifer Allora** és **Guillermo Calzadilla** olyan veszélyeztetett Puerto Ricó-i papagájok panaszainak adnak hangot, amelyek az ember földön kívüli intelligencia utáni kutatásának árnyékában élnek. Ezzel megkérdőjelezzik, hogy miért fontos extragalaktikus üzenetek után vadászni, miközben figyelmen kívül hagyjuk a kihalás veszélyével szembenéző helyi fajokat. **Wim van Egmond** mikroszkopikus univerzumaitól, **Jakob Kudsk Steensen** időszakosan megjelenő sivatagi tavakat megidéző interaktív vetítéséig, ezek a művek kiterjesztik észlelési tudatosságunkat annak érdekében, hogy képesek legyünk észrevenni az emberi érzékelés számára jellemzően láthatatlan léptékű életeteket.

„Az itt látható anyag az esztétikai és érzéki élmények mellett elgondolkodtató alternatívákat is kínál azzal a haszonelvű, antropocentrikus felfogással szemben, amely a rendszerváltás óta a kelet-európai társadalmak fejlődését is formálta, és amely ma – a klímaváltozás, a természeti környezet globális elszennyeződése és a biodiverzitás veszélyes mértékű csökkenése miatt – sürgős újragondolásra szorul. A budapesti bemutató így egyszerre lokális és globális jelentőségű kulturális eseménnyé válhat.”

Bencsik Barnabás, a kiállítás társkurátora

A *More Than Human* olyan témákat jár körbe, amelyek a kiterjesztett és egyre sokrétűbb tudatosság fontosságára hívják fel a figyelmet. Arra inspirál, hogy lépünk túl a kívülálló pozícióján, és a valódi együttműködés és a megértő odafigyelés határozza meg az élethez és világhoz való viszonyulásunkat.

Kiállító művészek:

Jennifer Allora & Guillermo Calzadilla, Yasuhiro Chida, Mat Collishaw, Wim van Egmond, Ólafur Elíasson, fuse*, Kiss Balázs Ágoston, Kitty Kraus, MAEID — Büro für Architektur & Transmediale Kunst (Daniela Mitterberger, Tiziano Derme), Paula Malinowska, Guillaume Marmin, Mátrai Erik, media.tribe, Anthony McCall, Jonny Niesche & Mark Pritchard, Katja Novitskova, NONOTAK, Tony Oursler, Harrison Pearce, Otto Piene, Sébastien Robert & Mark IJzerman, Pamela Rosenkranz, Tomás Saraceno, Mona Schulzek, Andrea Shin Ling, Jakob Kudsk Steensen, Rhoda Ting & Mikkel Bojesen, Üveges Mónika, Nick Verstand, Vicsek Viktor & Rodrigo Guzman, Laure Vigna, Martin Walde, Xenorama – Studio for audiovisual art, 00 Zhang

Kurátorok: Bencsik Barnabás, Szalai Borbála

Nagy felbontású fotók:

https://drive.google.com/drive/folders/1uJK1ZDTMNT_ZsRljDx2oBsc0lIC2eX_-?usp=sharing

Fotó: Bíró Dávid/Light Art Museum Budapest

Sajtókapcsolat:

Rothman Gabriella

rothmangabek@gmail.com

06 20 33 140 33